

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קמ"ד ע"א

מה דין אלמנה יורשת או שאינה יורשת, באמרה כדלהלן, או שלא אמרה – לרשב"ם?

לא אמרה כן	אמרה ראו מה שהניח לי בעלי וכו'	
השביחה לאמצע	השביחה לעצמה	אלמנה היורשת את בעלה ¹
השבח כולו ליתומים ³	בשיעור כתובתה השביחה לעצמה ²	אלמנה סתם שאינה יורשת

אלמנה סתם שאינה יורשת, שאמרה ראו מה שהניח לי בעלי וכו', האם יש לה מזונות? וכן אם השביחה את הנכסים, למי שייך השבח? [תד"ה ואם].

לענין השבח	לענין מזונות	
השביחה לעצמה	הפסידה מזונות ⁴	לרשב"ם
השביחה ליתומים ⁵	לא הפסידה	לרשב"א בתוס'

¹ לפי רשב"ם מיירי שהוא נשוי לבת אחיו ומת הוא ואחיו, שהאלמנה ובניו יורשים את הסבא. ותוס' פירש שמיירי שלא היה לו בנים אלא אחים קטנים, ומת הוא ואחיו אבי אשתו, שאז היא יורשת את בעלה מצד אביה שהיה אחיו עם שאר האחים הקטנים של האב. או באופן שאמר תירש אשתי כאחד מהבנים.

² ומיירי לרשב"ם כשאינה נזונת מהיתומים, ולכך כיון שאמרה כן הרי שיעור כתובתה בחזקתה, ולכן אם לא היו נכסים יותר מכדי כתובתה כל מה שתשביח בנכסים השביחה לעצמה ואין ליתומים כלום. ואם היו נכסים יותר מכדי כתובתה [לא נתבאר ברשב"ם, ונראה] שכשיעור הנכסים שהיה בתחילה כנגד כתובתה בזה מה שהשביחה שבח לה, ושאר השבח של הנכסים ליתומים. [וראה בטלא הבאה עוד פרטים בזה].

³ וגובה כתובתה מהנכסים ותו לא.

⁴ ס"ל לרשב"ם שבעצם האמירה הזאת היא מפסידה מזונות, דהוי כמו תחילת גיבוי כתובתה, ותוס' חולק וס"ל שלא הפסידה מזונות, עד שתגבה בפועל בב"ד או שתמכור את כתובתה.

⁵ ס"ל לתוס' שבאלמנה סתם אין כח באמירתה זאת להחשב כאילו גבתה כתובתה, ומה שהשביחה יהיה שלה, היות שצריך דוקא לגבות את הכתובה בב"ד, ולכן אין אמירתה משנה כלום, והשבח כולו ליתומים. ומה שאמרה המשנה שאם אמרה ראו וכו', השביחה לעצמה, מיירי דוקא באלמנה יורשת, שבירושה כן יכולה לומר כן, אבל לא לגבי גיבוי כתובה.

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קמ"ד ע"ב

אחד מן האחים שחלה, האם מתרפא מתפוסת הבית או לא. [תד"ה חלה]

רפואה שאין לה קצבה	ברפואה שיש לה קצבה	
מתרפא מעצמו	מתרפא מעצמו	חלה בפשיעה
מתרפא מתפוסת הבית	מתרפא מעצמו ⁶	חלה באונס

שלח האב שושבינות עם זה הבן למי היא חוזרת?

כששלח עמו בסתם	כשפירש לדעת בן זה	
חזרת לו	חזרת לו	לר' יוחנן ⁷
חזרת לאמצע	חזרת לו	לר' אסי ⁸
חזרת לו	חזרת לו	לשמואל ⁹

⁶ עיי' היטב בתוס' ובב"ח באות ה' שביאר דבריהם, וז"ל: פירוש הא דמחלק בתוספתא בין יש לה קצבה לאין לה מיירי באונס, דהכא במתניתין דמוקי לה רבין בפשיעה, אין חילוק בין אין לה קצבה ליש לה קצבה, דבכל גווני משל עצמו וכו'. [והיינו שצריך לתת פסיק בתוס' בין תיבת ובאונס לתיבת דהכא].

⁷ והמשנה שאמרה שחוזרת לאמצע, מיירי בסבלונות שנשתלחה לאביהם והם צריכים עתה לפרוע חוב אביהם, ואין חוזרת מהאמצע.

⁸ והיינו שהמשנה מדברת כששלח עמו בסתם, והברייתא מיירי שמפרש שהשושבינות תחזור לאותה הבן.

⁹ והמשנה שאמרה שחוזרת לאמצע מיירי ביבם, שייבם את אשתו של אותו אח שנשתלחה השושבינות על ידו, ועתה חוזרת השושבינות לו, אלא שאין יבם נוטל בראוי כבמוחזק ולכן מתחלקים בזה כל האחים.